

KEHITTÄMISTOIMET LEADER-STRATEGIOISSA

Riikka Hautala
Nouseva Rannikkoseutu ry

Pohjois-Pohjanmaa

Leader-ryhmien haku/strategia aikataulut

- ▶ Ensimmäisen vaiheen haku päättyi 31.5.2021. Ministeriölle toimitettiin alue- ja verkostanalyysit sekä muuta taustatietoa.
- ▶ Palautetta hakemuksista on luvattu marraskuun loppuun mennessä.
- ▶ Toisessa vaiheessa laaditaan varsinainen strategia 2023-2027 toimenpiteineen.
- ▶ Strategiat rahoitustarpeineen tulee toimittaa ministeriölle keväällä/kesällä 2022.
- ▶ Strategian valmistelu on parhaillaan kaikilla Leader-ryhmillä käynnissä. Alueesi omalta ryhmältä saat tietoa siitä, miten pääset mukaan strategiatyöhön.

Leader-strategioiden teemat

RIESKA-LEADERIN LÄPILEIKKAAVAT TEEMAT JA PAINOPISTEET

useva
rannikkoseutu

NOUSEVA RANNIKKOSEUTU STRATEGIA 2023-2027

❖ Pääpiirteittäin Leader-strategioiden teemat pysyvät samoina:

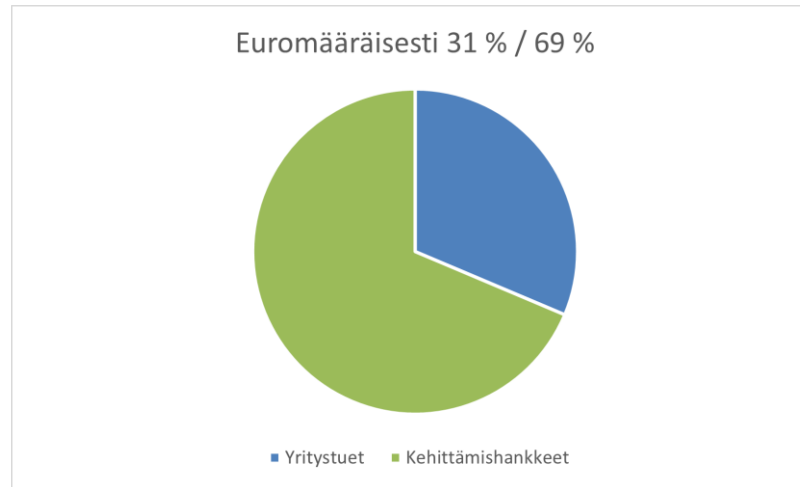
- Yhteisöllisyys, hyvinvointi ja yhteisöjen kehittäminen
- Elinvoima ja yritystuet
- Nuoret
- Ympäristö ja ilmasto
- Kansainvälisyys
- Kokeilut ja kumppanuus
- Kalatalous, Oulun Seudun Leader hallinnoi

❖ Osalla alueista matkailu on nousevassa roolissa.

❖ Uusia tarpeita on mm. senioreiden yhteisöllisyydessä ja hyvinvoinnissa, yrittäjyyden eri muotojen tukemisessa ja nuorten aikuisten huomioimisessa.

Huomioita PoP-Leadereiden toiminnasta

- Keskimääräistä enemmän yritystukia.

- Valtakunnallisesti kappalemääräisesti yritystukia on 39 % ja euromääräisesti 21 %.
- Kaikilla P-P:n Leader-ryhmillä käytössä Nuoriso Leader rahoitus, yhteinen nuorisoleader.fi sivusto sekä nuorisotyöryhmä toiminnassa tai aloittamassa
- Osalla käytössä omia pieniä rahoitusvälineitä myös yrityksille ja yhdistyksille
- Tekeillä yhteinen P-P:n Leader-ryhmien strategia - tehtiin myös meneillään olevalle ohjelmakaudelle
- Omat strategiset hankkeet tärkeitä, jotta voidaan aidosti toimia myös kehittäjänä eikä pelkästään rahoittajana

Leader-yritystuet 2023-2027 (1/2)

- ▶ Yritystoiminnan käynnistäminen:
 - ▶ Yrittäjyyskokeilu (kevytyrittäjäyys) / 2.500 e
 - ▶ Osa-aikainen yrittäjäyys / 5.000 e
 - ▶ Päätoiminen yrittäjäyys / 7.500 e
 - ▶ Maatalouden kokeilutuki / 2.500 - 7.500 e -> uusi toimiala Leadereille, tämän mukana pitäisi tulla myös lisää jaettavaa rahoitusta, jotta se ei syö muiden mikroyritysten ja yhdistysten rahoituskehystä
- ▶ Yritystoiminnan kehittäminen:
 - ▶ Suunnittelutuki / 1.000 e
 - ▶ Valmistelu/aloitustuki / 2.000 e
 - ▶ Kehittämis/toimintatuki / 3.000 e (vähintään vuoden ikäinen yritys, voi hakea kolmesti) -> Toimivan yrityksen kehittämistuki on liian pieni. 3.000 eurolla pystyy tekemään hyvin pientä kehittämistä. Järkevämpää olisi hallinnollisestikin myöntää isompi tuki kerralla kuin kolme pientä tukea peräkkäin.
 - ▶ Maatalouden suunnittelutuki
 - ▶ Onhan kehittämistuki käytettävissä myös muuhun kuin konsulttipalkkioihin? Esim. koulutuksen tukeminen olisi erittäin tärkeää. Liiketoimintasuunnitelmat, kannattavuuslaskelmat ja muun tarvittavat yritystoiminnan alkutoimenpiteet yrittäjät saavat maksutta yrityspalveluista.

Leader-yritystuet 2023-2027 (2/2)

▶ Investointituki:

- ▶ Aloittavat ja pääsääntöisesti enintään 5 henkilöä työllistävät mikroyritykset -> Eihän muotoilulla ole rajattu jo pidempään toimineita mikroyrityksiä ulkopuolelle?
- ▶ Aineellisiin investointeihin
- ▶ Aineettomiin investointeihin -> Mitä kaikkea luetaan aineettomiin investointeihin esim. brändin (mainostoimistopalvelut?) ja tuotekehityksen (prototyypin suunnittelu ja valmistuskustannukset?) osalta? Missä menee raja siinä, että milloin kustannukset ovat aineettoman investoinnin kaltaisia ja milloin kehittämistuen alaisia?
- ▶ Maksimimäärää investoinnille ei ole esitetty. Aiemmin esillä on ollut 50.000 euron maksimituki, mikä on liian alhainen yläraja. 100.000 euron maksimituki olisi parempi. Pääsääntöisesti investointituet ovat alhaisempia, mutta vaikuttavimmille investoinneillekin on jätettävä tilaa.

Leader-hanketuet 2023-2027 (luonnos)

- ▶ Yhteistyöhankkeet - nykyiset kehittämishankkeet siirtyvät yhteistyötoimenpiteen alle -> Leadereiden huolena on se, että pystymmehän edelleen rahoittamaan myös pienten paikallisten toimijoiden kehittämistoimia. Kuka ja miten riittää toiseksi hankekumppaniksi?
- ▶ Yhteisölliset investoinnit - nykyiset yleishyödylliset investoinnit -> Hyvä muutos on se, että myös elinkeinotoimintaan käytettäviä tiloja monipalvelukeskuksissa voitaisiin tukea. Tärkeää on pystyä tukemaan lisäksi mm. yhdistysvetoisia leirintäalueita (voisiko näihin saada luonnoksen mukaan 50 %:n tuen?).
- ▶ Pienhankkeita ei ole luonnoksella määritelty vielä mitenkään. Onko pienhankkeita tarkoitus toteuttaa sekä investointien että kehittämisen osalta?
- ▶ Investoinneissa on mahdollista tukea myös aineettomia investointeja, kuten käytännönläheistä kehittämistä. Voiko tähän kuulua esim. nuorten harrastustoiminnan kehittäminen, jota on nykyisin toteutettu kehittämishankkeilla ja ei uudessa luonnoksessa sovellu yhteistyöhön, mikäli mukana on vain yksi toimija?

Tukikelpoinen maaseutualue?

- ▶ Mistä löytyy luonnoksesta?
- ▶ Alustavasti aiemmissa versioissa muotoiltu siten, että alle 30.000 asukkaan pienissä kaupungeissa myös sisempi kaupunkialue voi kuulua tukikelpoiseen alueeseen. Tämä Pohjois-Pohjanmaalla tärkeää Raahen kannalta.

Yleistä CAP27 luonnoksesta

- ▶ Yleisesti ottaen CAP27 luonnos herättää paljon kysymyksiä.
- ▶ Lainsäädäntö voi muuttaa toimenpiteiden sisältöjä ja tukikelpoisuutta merkittävästi verrattuna siihen, millaisen kuvan niistä saa CAP-suunnitelmasta.
- ▶ Paljon asioita on vielä avoinna sen suhteen, että mitä ja miten tukivälineillä voi käytännössä tukea.
- ▶ Nyt on nostettava esille kaikki kysymykset ja huolenaiheet, koska vielä on tilaisuus vaikuttaa.
- ▶ Kun siirrytään lainsäädäntövaiheeseen, vaikuttamismahdollisuudet ovat jo huomattavasti pienemmät ja enemmän yksityiskohtiin painottuvat.
- ▶ Hyvää on se, että sivutoimisen yrittäjyyden tukeminen mahdollistuu ja yrittäjien tukimuodot lisääntyvät. Samoin tiukasta yleishyödyllisyyden määrittelystä luopuminen hanketukien puolella on oikea suuntaus.
- ▶ Kriittistä on se, miten yritystuet saadaan toteutumaan siten, että niillä saadaan aitoja tuloksia aikaan eikä väliinputoajia jää. Leader-puolella tukimuotoja on paljon, mutta ne ovat pieniä. Hankepuolella huoli on siitä, että edelleen pystyttäisiin toteuttamaan pieniä, paikallisia kehittämishankkeita, joissa yhteistyötoimenpiteen vaatima kahden toimijan yhteistyö ei välttämättä aina ole tarkoituksenmukaista tai se paisuttaa turhaan hankebudjettia.

Kiitos mielenkiinnosta!

Riikka Hautala
Nouseva Rannikkoseutu ry

LEADER

Pohjois-Pohjanmaa